

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 004950 11 Кж
Бања Лука, 14.7.2011. године

У ИМЕ НАРОДА!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Желимира Барића, као председника вијећа, Горане Микеш, Др Вељка Икановића, Биљане Томић и Дарка Осмића, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптужених М. Т., М. В. и Р. К., због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучујући о жалби окружног тужиоца из Бање Луке, изјављеној против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број: 11 0 К 004950 10 К од 13.12.2010. године, након одржане сједнице другостепеног вијећа, којој су присуствовали оптужени и њихови браниоци, адвокати С. Т. и Г. В. из Б. Л., а у одсуству уредно обавијештених републичког тужиоца и браниоца оптуженог Р. К., адвоката мр М. Д. из Б. Л., донио је дана 14.7.2011. године

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба окружног тужиоца из Бање Луке, те потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 004950 10 К од 13.12.2010. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број: 11 0 К 004950 10 К од 13.12.2010. године, оптужени М. Т., М. В. и Р. К., на основу члана 350. тачка 3. Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП-а), ослобођени су од оптужбе због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту: КЗ СФРЈ). На основу члана 99. став 1. ЗКП-а, трошкови кривичног поступка су пали на терет буџетских средстава. На основу члана 108. став 3. ЗКП-а, оштећени С. П., И. Б., С. М., породица А. и Р. Х., М. Ј., И. Д., С. Р., Б. М., Ф. Н. и А. Ј., са имовинскоправним захтјевом, су упућени на парницу.

Против наведене пресуде жалбу је, благовремено, изјавио окружни тужилац из Бање Луке, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде

кривичног закона, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање. Суштину жалбених приговора чини тврдња, да је побијана пресуда заснована на погрешној оцијени спроведених доказа, што је у коначном довело до погрешне примјене кривичног закона и одредбе члана 350. тачка 3. ЗКП-а, на основу које је првостепени суд, а услед недостатака доказа, оптужене М. Т., М. В. и Р. К., ослободио оптужбе за кривично дјело за које се терете.

У писмено поднесеним одговорима на жалбу тужиоца, у смислу члана 369. ЗКП-а, бранилац оптуженог М. Т., адвокат С. Т. из Б. Л., бранилац оптуженог М. В., адвокат Г. В. из Б. Л. и бранилац оптуженог Р. К., адвокат мр М. Д. из Б. Л., су предложили да се жалба тужиоца одбије, као неоснована, и првостепена пресуда потврди. У основи, изнесеним аргументима бранилаца оптужених, указује се на неоснованост жалбених приговора, кроз тврдњу да је првостепени суд правилно цијенио све доказе, и то исказе свједока и објективне доказе, посебно (које аргументе наглашава бранилац оптуженог М. В.) резултате вјештачења ватреног оружја и чаура пронађених на лицу мјеста у кући породице Х., у којој су критичне вечери, хицима из аутоматске пушке лишене живота А. и Р. Х., па слиједом таквих тврдњи, браниоци оптужених налазе да је правилан закључак садржан у побијаној пресуди да није доказано да су оптужени починили кривично дјело за које се терете.

Републички тужилац је, у смислу одредбе члана 307. став 1. ЗКП-а, доставио овом суду поднесак под бројем Ктж-38/11 од 14.3.2011. године, у којем је предложио да се уважи жалба окружног тужиоца из Бања Луке.

У сједници другостепеног вијећа Врховног суда Републике Српске, која је, у складу са одредбом чланом 371. став 4. ЗКП-а, одржана у одсуству уредно обавијештеног републичког тужиоца и браниоца оптуженог Р. К., адвоката мр М. Д. из Б. Л., у складу са одредбом члана 371. став 3. истог Закона, судија извјестилац је изложила стање ствари у конкретном кривичном предмету. Браниоци оптужених су изложили одговоре на жалбу тужиоца, те остали код разлога и приједлога садржаних у истима, те је адвокат С. Т. (по пуномоћи приложеној на сједници вијећа), изложио одговор на жалбу браниоца оптуженог Р. К., адвоката мр М. Д. из Б. Л. Оптужени су у цјелости подржали излагање својих бранилаца.

Испитујући побијану пресуду у оном дијелу који се побија жалбом и по службеној дужности у смислу одредбе члана 376. став 1. ЗКП-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Овај суд налази да се изнесеним жалбеним приговорима не може оспорити правилност чињеничних утврђења и закључак садржан у образложењу побијане пресуде, да није доказано да су оптужени за вријеме оружаног сукоба у Босни и Херцеговини током 1993. године, кршећи правила међународног права садржана у члану 3. тачка 1. а) и ц) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за вријеме рата и члана 4. став 2. тачке а), е) и г) Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.8.1949. године о заштити жртава немеђународних оружених сукоба, у Б. Л. у насељима В., М. Х., Д. и К., која су била под контролом ВРС, као

припадници те војске, користећи свој положај и знајући да се ради о цивилним лицима муслиманске-бошњачке и хрватске националност, и то оптужени М. В., у вријеме и на начин описан у ставу II тачка 2. изреке побијане пресуде, заједно са припадницима ВРС, оптуженим С. М.1 (који је у бјекству) и оптуженим Р. Г. (који је у току поступка умро), лишио живота хицима из аутоматске пушке А. и Р. Х. у њиховој породичној кући, те сва тројица оптужених, М. Т., М. В. и Р. К., по предходном договору и уз пријетњу ватреним оружјем, извршили пљачку разних покретних ствари и новца, у вријеме и на начин како је то појединачно описано за сваког од оптужених, у ставу I тачке 1. и 2., ставу II тачка 1., ставу III тачке 1., 2., 3. и 4., ставу IV и ставу V тачке 1. и 2. изреке побијане пресуде, а на штету С. П., И. Б., С. М., М. Ј., И. Д., С. Р., Б. М., Р. (други подаци о идентитету овог оштећеног нису наведени у пресуди), Ф. и Р. Н. и А. Ј., и тиме починили кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 20. КЗ СФРЈ.

Слиједом таквих закључака, жалбеним приговорима се не може оспорити правилност примјене кривичног закона и одредбе члана 350. тачка 3. ЗКП-а, на основу које су оптужени М. Т., М. В. и Р. К., побијаном пресудом, а услед недостатка доказа, ослобођени од оптужбе.

Такав закључак је резултат правилне оцјене спроведених доказа и то исказа свједока и објективних доказа, појединачно и у њиховој међусобној повезаности, те у повезаности са одбраном оптужених (из истраге и са главног претреса), чију анализу је на детаљан и свеобухватан начин извршио првостепени суд, управо онако како то захтјева одредба члана 347. став 2. ЗКП-а, те у побијаној пресуди дао ваљане разлоге за све одлучне чињенице, које овај суд у цјелости прихвата као мјеродавно образложене.

Као прво, то се односи на дјело чињенично описано у ставу II тачка 2. изреке побијане пресуде и једну детаљну и свеобухватну анализу исказа свједока И. Х., чији супруга и снаха, А. и Р. Х. су убијени хицима из аутоматске пушке критичне вечери у њихов породичној кући у насељу В. у Б. Л., и који је био очевидац критичног догађаја, те потврдио да међу оптуженима не може препознати извршиоце тог дјела, и да се касније причало (сазнање од Б. Б.) да су то починили оптужени Р. Г. и С. М.1, те да нико у вези са овим критичним догађајем није помињао оптуженог М. В. и на било који начин га доводио у везу са извршењем дјела. Идентичног садржаја је исказ свједока Д. Х., такође непосредног очевидаца, који је у вријеме извршења дјела био у кући и чија је супруга убијена критичне прилике, који је потврдио да не би могао међу оптуженима препознати извршиоце дјела, те да је након извјесног времена сазнао (од свог сина) да су извршиоци дјела оптужени Г. и М.1. Када се искази ових свједока доведу у везу са садржајем исказа свједока О. Б. и Ф. М., који су се изјашњавали на околности и начин извршења дјела, од доласка више лица до куће породице Х., насилног уласка, употребе аутоматског оружја и убиства А. и Р. Х., али не и на околности које би идентификовале извршиоце дјела, онда нема сумње у правилност закључка побијане пресуде и ваљаност датих разлога, да нико од ових саслушаних свједока, у истрази и на главном претресу пред првостепеним судом, није довео на било који

начин оптуженог М. В. у везу са извршењем дјела из става II тачка 2. изреке побијане пресуде.

Надаље, према резултатима вјештачења у ЦЈБ Б. Л. и налазу вјештака балистичке струке М. М., чауре пронађене на лицу мјеста (укупно 18) у кући породице Х., су испале из једне аутоматске пушке, али те неспорне чауре не потичу од оне аутоматске пушке која је одузета од оптуженог М. В., па доводећи у везу ове објективне доказе и исказе наведених свједока са одбраном оптуженог М. В., која је доследна и неизмјењена у свим сегментима, у истрази и на главном претресу, у негирању извршења дјела, те записник о испитивању осумњиченог Р. Г. код Основног суда у Бањој Луци број Кри-295/93 од 13.7.1993. године, и његове тврдње да је оптужени С. М.1 (у односу на кога је поступак раздвојен), након што је провалио улазна врата на кући породице Х., из аутоматске пушке убио двије жене у тој кући (што је сагласно налазу вјештачења и утврђењу да је свих пронађених 18 чаура испале из једне аутоматске пушке), да се након тога Г. вербално супроставио тим радњама М.1, а посебно да у кућу није улазио, нити је хтио да уђе М. В., што све указује на изостанак њиховог предходног договора и постојања свијести о заједничком дјеловању, онда нема сумње у правилност закључака садржаних у побијаној пресуди и ваљаност датих разлога да нема доказа за тврдње оптужбе да је оптужени М. В. починио кривично дјело, на начин описан у ставу II тачка 2. изреке побијане пресуде и лишио живота А. и Р. Х.

За радње извршења дјела, чињенично описане у ставу II тачка 1., ставу III тачка 2. и 3., и ставу IV, изреке побијане пресуде, и кршење правила међународног права из члана 3. тачка ц) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица и члана 4. став 2. тачке е) и г) и Допунског Протокола уз Женевске конвенције од 12.8.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба, у односу на оштећене С. М., И. Д., С. Р. и извјесног Р. (други подаци о идентитету овог оштећеног нису наведени у пресуди), те уз пријетњу ватреним оружјем одузимања од ових оштећених оних предмета, наведених у изреци те пресуде, овај суд у потпуности прихвата разлоге из побијане пресуде да за ове радње није изведен нити један доказ на главном претресу (нити је тужилац могао доставити записнике из истраге), па је првостепени суд, правилно на основу одредбе члана 350. став 3. ЗКП-а, оптужене М. Т., М. В. и Р. К., ослободио од оптужбе за ове радње.

За радње извршења дјела, чињенично описане у ставу I тачке 1. и 2., ставу III тачке 1. и 4., те ставу V тачке 1. и 2., изреке побијане пресуде, и кршење наведених правила међународног права, у односу на пљачку имовине оштећених С. П., И. Б., М. Ј., Б. М., Ф. и Р. Н. и А. Ј., са аспекта садржаја искази свједока и оштећених, који су свједочили непосредно на главном претресу или су њихови искази из истраге на основу члана 333. став 2. ЗКП-а прочитани на главном претресу, се односе на изношење околности под којима је дјело извршено, начина на који су критичне вечери непозната лица (униформисана и у цивилу), представљајући се као војна полиција, употребом силе и пријетњом ватреним оружјем, одузели предмете (златни накит, путничко моторно возило од оштећеног И. Б., новац, техничке уређаје, пиштољ, и друге покретне ствари). Међутим, нити један од саслушаних сведока није потврдио да су ове радње починили оптужени, ниједан од свједока

није препознао оптужене, нити их је на било који начин идентификовао (у истрази или на главном претресу) као извршиоце ових радњи, па када се ови искази цијене кроз чињеницу да нема нити једног објективног доказа који би у било ком облику могао довести у везу оптужене М. Т., М. В. и Р. К. са овим радњама или одузетим предметим, онда нема сумње у правилност закључака и ваљаност разлога датих у побијаној пресуди, да нема доказа да су ови оптужени, починили конкретне радње, на начин описан у изреци побијане пресуде, дакле, насилно проваљивали у куће ових оштећених, те уз пријетњу ватреним оружјем одузимали наведене предмете.

Правилност оваквог закључка побијане пресуде, потврђује и садржај записника о испитивању осумњиченог С. М. из В. суда Б. Л., под бројем Ки-765/93 од 18.10.1993. године и Основног суда Бања Лука, под бројем К-53/94 од 14.7.1994. године, а који је прочитани на главном претресу пред првостепеним судом, у коме негира да је са оптуженима починио ове радње (појашњавајући да је у лошим односима са оптуженим Р. К. због смрти његовог оца), и коначно, одбрана оптужених М. Т., М. В. и Р. К., који су доследно у истрази и на главном претресу пред првостепеним судом негирала извршење дјела, а што је све у повезаности са другим доказима правилно цијенио првостепени суд у коначном закључку за доношење законите одлуке.

Цијенећи наведено, а супротно тврдњама жалбе, овај суд налази да се на оном дијелу исказа свједока И. Б., у коме тврди да је чуо од комшија (без могућности одређивања њиховог идентитета) за имена Т., П., В. и М.1 да учествују у убиству и пљачки, али који међу оптуженима није препознао извршиоце овог дјела, на дијелу исказа свједока Ф. Н., која наводи да јој је муж рекао да је препознао оптуженог Т., а које чињенице, њен муж свједок Р. Н. није износио у свом сједочењу, на исказима свједока Б. Б., О. Б. и Ф. М. који су се у свом сведочењу изјашњавали на околности извршења дјела и број извршилаца, а у повезаности са свим другим спроведеним доказима, не би могао извести другачији закључак од оног садржаног у побијаној пресуди.

Имајући у виду све наведено, овај суд налази а супротно тврдњама из жалбе, да је првостепени суд правилно поступио када је одбио приједлог тужиоца да се прочитају службене забиљешке о информативним разговорима окривљених, сачињене у ЦЈБ Б. Л. (које су раније издвојене у складу са одредбом члана 83. ЗКП-а), и дао јасне и ваљане разлоге за такву одлуку, обзиром да се према одредби члана 84. став 1. тачка 2. ЗКП-а, ти записници могу користити изузетно, и то када сам окривљени тражи да се ти записници прочитају или по одлуци вијећа када се и поред расположивих и изведених доказа не могу разјаснити важне чињенице а читање тих записника би допринјело томе, који услови и по мишљењу овог суда у конкретном случају нису испуњени, и коначно, посебно имајући у виду ограничења садржана у одредби члана 86. ЗКП-а.

О свему томе су у побијаној пресуди дати јасни и ваљани разлози, које овај суд прихвата као мјеродавно образложене, и чија правилност и законитост се не може довести у сумњу жалбеним приговорима.

Слиједом наведеног, правилно је првостепени суд, на основу одредбе члана 350. тачка 3. ЗКП-а, а услед недостатака доказа, оптужене М. Т., М. В. и Р. К. ослободио од оптужбе за радње чињенично описане у изреци побијане пресуде и кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. КЗ СФРЈ, за које су се теретили оптужницом.

Из свих наведених разлога, овај суд налази да жалба тужиоца није основана, јер је чињенично стање потпуно и правилно утврђено, те је правилно примјењен кривични закон, а како у поступку доношења и писмене израде побијане пресуде, нису почињене битне повреде одредаба кривичног поступка на које овај суд пази по служеној дужности, у смислу одредбе члана 376. став 1. ЗКП-а, то је жалбу тужиоца ваљало одбити и првостепену пресуду потврдити, на основу члана 384. ЗКП-а.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Желимир Барић

За тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић